

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ लखीसराय

वर्ग दशम् विषय संस्कृत विषय श्यामउदय सिंह

ता:22-01-2020(एन. सी.ई.आर.टी.पर आधारित)

पाठःषष्ठः पाठनाम सुभाषितानि (बोर्ड बेस्ड क्वेश्चन)

1. अधोलिखित श्लोकानाम् भावार्थम् मञ्जूषायाः सहायतया उचित-क्रमेण पूर्यत्।

क्रोधो हि शत्रुः प्रथमो नराणां,

देहस्थितो देहविनाशनाया

यथास्थितः काष्ठगतो हि वह्निः,

स एव वह्निर्दहते शरीरम्।।

भावार्थः- अर्थात् मनुष्याणां शरीरेषु स्थितः (i)_____ एव तेषां देहानाम् विनाशस्य प्रथमः (ii)_____ अस्ति। यथा काष्ठेषु स्थितः

अग्निः तमेव (iii)_____ तथैव क्रोधरूपाग्निः अपि (iv)_____ शरीराणि दहति।

मञ्जूषा- शत्रुः, जनानाम्, क्रोधः, दहति।

2. स्थूलपदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

- आलस्यं मनुष्याणाम् शत्रुः।
- आलस्यं मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः।
- उद्यतेनसमः बन्धु नास्ति।
- नरः उद्यतं कृत्वा न अवसीदति।

3. स्थूलपदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

- अस्तमये सविता रक्तः भवति।
- वायसः वसन्तस्य गुणं न जानाति।
- यः निमित्तम् उद्दिश्य प्रकुप्यति।
- क्रोधः देहविनाशनाय प्रथमः शत्रुः।

Answer

- शत्रुः, ii. क्रोधः, iii. दहति, iv. जनानाम्
- केषाम्, ii. किम्, iii. केन, iv. किम्
- कदा, ii. कस्य, iii. किम्, iv. कस्मै

